

Správa o výsledku kontroly plnenia príjmov ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie podľa hlavných kategórií vo vybraných mestách a obciach nad 5 000 obyvateľov, ktoré nie sú okresnými mestami

Kontrola bola vykonaná na základe Plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2011.

Účelom kontroly bolo preveriť stav v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov pri správe, vyrubovaní a vymáhaní vybraných položiek a podpoložiek miestnych daní a pri plnení vybraných položiek nedaňových príjmov.

Predmetom kontroly bolo:

- plnenie a zhodnotenie vývoja príjmov obce celkom, z toho daňové príjmy k 31.12.2008, k 31.12.2009 a k 31.12.2010,
- overenie postupu výkonu správy miestnych daní u vybraných daňových subjektov a počty zamestnancov vykonávajúcich správu týchto daní,
- postup obce ako správca dane pri vymáhaní vybraných položiek a podpoložiek miestnych daní,
- overiť stav v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov pri plnení vybraných položiek nedaňových príjmov,
- výkon kontroly miestnych daní a vnútorný kontrolný systém.

Kontrola bola vykonaná v obci Skalité, Skalité 598, 023 14 Skalité (ďalej aj „obec“), za kontrolované obdobie roka 2010.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Plnenie a zhodnotenie vývoja príjmov obce celkom, z toho daňové príjmy k 31.12.2008, k 31.12.2009 a k 31.12.2010

Celkové rozpočtové príjmy obce Skalité ku dňu 31.12.2010 boli v sume 2 780 512,32 eur. Z nich daňové príjmy boli vo výške 953 517,30 eur. Najväčší podiel z daňových príjmov obce mal výnos dane z príjmov fyzických osôb poukázaný územnej samospráve v sume 847 675,44 eur. V porovnaní rokov 2008 – 2010 mala obec Skalité najnižšie celkové rozpočtové príjmy v roku 2008 (2 047 548,53 eur). Celkové príjmy v roku 2009 dosiahli 108,82 % príjmov z roku 2008 a celkové príjmy v roku 2010 dosiahli 135,80 % príjmov roku 2008.

Výkaz o dani z nehnuteľností za rok 2009 obec Skalité doporučené zaslala dňa 20.04.2010, čím nedodržala zákon o miestnych daniach, podľa ktorého správca dane je povinný poskytnúť Ministerstvu financií SR údaje o dani z nehnuteľností raz ročne do 31. marca po skončení zdaňovacieho obdobia.

2. Overenie postupu výkonu správy miestnych daní u vybraných daňových subjektov a počty zamestnancov vykonávajúcich správu týchto daní

Vo Všeobecne záväznom nariadení obce Skalité o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „VZN“) obec Skalité bližšie neustanovila miesta, ktoré sú verejnými priestranstvami a neurčila podrobnosti a náležitosti oznamovacej povinnosti k dani za užívanie verejného priestranstva, čím nepostupovala v súlade so zákonom o miestnych daniach.

Obec Skalité vo VZN neustanovila náležitosti oznamovacej povinnosti platiteľa dane za ubytovanie, spôsob vyberania dane za ubytovanie, náležitosti potvrdenia o zaplatení dane a spôsoby odvodu dane za ubytovanie obci, nevymedzila rozsah a spôsob vedenia a náležitosti preukaznej evidencie na účely dane za predajné automaty a dane za nevýherné hracie prístroje a neurčila, kedy vzniká a kedy zaniká poplatková povinnosť k miestnemu poplatku za komunálne odpady, čím nepostupovala v súlade so zákonom o miestnych daniach.

Vydaním VZN v nesúlade s ustanoveniami zákona o miestnych daniach obec Skalité nedodrжала zákon o obecnom zriadení.

Trinášť skontrolovaných daňových priznaní (ďalej len „DP“) neobsahovalo všetky predpísané údaje, ako napr. druh podaného DP, kódy právnych foriem právnických osôb (ďalej len „PO“), obchodné meno PO, správne meno daňového subjektu, úplnú adresu daňového subjektu, meno a priezvisko, trvalý pobyt a postavenie oprávnenej osoby k PO, označenie druhov priznaných pozemkov, parcelné a súpisné čísla priznaných nehnuteľností, označenie právneho vzťahu k priznaným nehnuteľnostiam, výška dane po zaokrúhlení, nesprávny súčet celkovej daňovej povinnosti. Obec Skalité ani v jednom z týchto prípadov nevyzvala daňovníkov na doplnenie chýbajúcich a neúplných údajov alebo opravu nesprávnych údajov.

Obec Skalité ako správca dane v jednom prípade uznala nesprávne vypočítanú výšku dane zo stavieb za trafostanicu a vyrubila daň vo výške priznanej daňovníkom a nie podľa VZN. V inom prípade obec Skalité vyrubila daň z nehnuteľností združeniu bez právnej subjektivity, ktoré nebolo v katastri nehnuteľností zapísané ako vlastník alebo nájomca priznaných lesných pozemkov, a teda nebolo daňovníkom dane z pozemkov. V štyroch prípadoch obec Skalité vyrubila daňovníkom bez zdôvodnenia odlišnú daň z nehnuteľností, ako bola uvedená v DP.

Na všetkých skontrolovaných platobných výmeroch (ďalej len „PV“) vydaných PO a fyzickým osobám obec Skalité uviedla rovnaké číslo konania, aj keď to boli daňové konania s rôznymi daňovníkmi. Na dvoch PV obec Skalité neuviedla úplné obchodné mená daňových subjektov tak, ako boli zapísané v obchodnom registri. V žiadnom poučení skontrolovaných PV nebola uvedená forma podania opravného prostriedku.

Elektronické osobné účty daňovníkov neobsahovali dátum splatnosti dane a dátum úhrady dane. Informačný systém neumožňoval filtrovať daňové povinnosti a úhrady daní za jednotlivé druhy daní oddelene.

Vo všetkých vyššie uvedených prípadoch týkajúcich sa správy daní obec Skalité nepostupovala v súlade so zákonom o správe daní.

3. Postup obce ako správcu dane pri vymáhaní vybraných položiek a podpoložiek miestnych daní

V sledovanom období došlo v obci Skalité k medziročnému nárastu nedoplatkov na miestnych daniach o 23,04 % z 3 569,01 eur k 31.12.2009 na 4 391,44 eur k 31.12.2010. Nedoplatky na dani z nehnuteľností k 31.12.210 vzrástli o 24,54 % na sumu 4 379,51 eur. Nárast nedoplatkov na dani z nehnuteľností v roku 2010 bol spôsobený nezaplatením dane z nehnuteľností dvomi PO, ktorých nedoplatky v celkovej sume 2 489,53 eur predstavovali 56,69 % z celkových nedoplatkov na dani z nehnuteľností evidovaných od 01.01.2005.

V šiestich prípadoch obec Skalité nezaslala daňovým dlžníkom žiadne výzvy na zaplatenie daňového nedoplatku na dani z nehnuteľností. Trom daňovým dlžníkom zaslala výzvy na zaplatenie nedoplatkov len za niektoré zdaňovacie obdobia. Iným trom daňovým dlžníkom obec zaslala obyčajnou poštovou zásielkou upozornenia s uvedením výšky ich

nedoplatku a žiadosťou o ich zaplatenie. Tieto upozornenia neobsahovali lehotu na zaplatenie nedoplatkov ani upovedomenie o následkoch nezaplatenia daňového nedoplatku.

V jednej výzve na zaplatenie daňového nedoplatku obec Skalité neuviedla úplné obchodné meno PO tak, ako bolo zapísané v obchodnom registri. Tri výzvy na zaplatenie nedoplatkov na dani z nehnuteľností neboli daňovým dlžníkom doručené doporučené do vlastných rúk. V troch výzvach na zaplatenie nedoplatkov na dani z nehnuteľností obec Skalité žiadala daňových dlžníkov okrem nedoplatkov zaplatiť aj poštovné v sume 1,30 eur.

V troch prípadoch obec Skalité dohodla s daňovými dlžníkmi splátkový kalendár na úhradu nedoplatkov. Ani jeden z dlžníkov ho však v dohodnutých termínoch nedodržel. V tých prípadoch, v ktorých obec Skalité zaslala výzvu na zaplatenie nedoplatkov na dani z nehnuteľností, obec zaslala daňovým dlžníkom v každom zdaňovacom období, v ktorom im vznikol nedoplatok, len jednu výzvu na jeho zaplatenie. Pritom vo výzvach z nasledujúcich období obec nežiadala uhradiť nedoplatky za predchádzajúce obdobia. Po neuhradení nedoplatkov na základe výziev obec nerozhodla o zriadení záložného práva, nevymáhala tieto daňové nedoplatky prostredníctvom daňového exekučného konania, pričom ani nezisťovala podmienky na jeho začatie.

Za nesplnenie si daňovej povinnosti v termínoch určených PV obec Skalité nevyrubila žiadnemu zo skontrolovaných daňovníkov sankčné úroky. V prípade dvoch daňovníkov, ktorí za roky 2005 – 2006 dlhovali spolu 28,00 eur, päťročná lehota na vyrubenie sankčného úroku v čase výkonu kontroly NKÚ SR už uplynula.

Vo všetkých vyššie uvedených prípadoch obec Skalité nepostupovala v súlade so zákonom o správe daní.

4. Overenie stavu v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov pri plnení vybraných položiek nedaňových príjmov

Celkové nedaňové príjmy obce Skalité ku dňu 31.12.2010 boli v sume 239 505,69 eur. Z toho najväčší podiel 42,51 % mali príjmy na podpoložke príjmov z prenajatých budov, priestorov a objektov v sume 101 803,81 eur. V porovnaní s rokom 2009 nedaňové príjmy obce Skalité vzrástli v roku 2010 o 3 275,53 eur, t. j. o 1,39 %.

Podľa Zásad hospodárenia s majetkom obce Skalité verejnú súťaž o najvhodnejší návrh na uzavretie kúpnej zmluvy sa vyhlasuje na úradnej tabuli a v regionálnej tlači najneskôr 14 dní pred uzávierkou súťaže, čo nebolo v súlade so zákonom o majetku obcí, podľa ktorého podmienky obchodnej verejnej súťaže obec uverejní minimálne na 15 dní pred uzávierkou na podávanie návrhov do obchodnej verejnej súťaže.

V dvoch nájomných zmluvách (ďalej len „NZ“) a v ôsmich kúpnopredajných zmluvách (ďalej len „KZ“) obec Skalité nedohodla žiadne sankcie za porušenie zmluvných podmienok zo strany nájomcov alebo kupujúcich, najmä za oneskorené platby, resp. nezaplatenie nájomného či kúpnej ceny. Žiadny z nájomníkov nezaplatil všetky splátky nájomného v dohodnutých termínoch, pričom obec Skalité ani jednému z nich neuložila dohodnutú zmluvnú pokutu, a tak nedostatočne chránila svoje oprávnené záujmy, čím nepostupovala v súlade so zákonom o majetku obcí.

Osem NZ obsahovalo ustanovenia, ktoré mohli viesť k rozporom medzi zmluvnými stranami, ako napr. nešpecifikovanie objektu prenájmu súpisným alebo parcelným číslom, nedohodnutá pomerná časť nájomného za neúplný štvrťrok nájmu, nedohodnutý doplatok za nájomné, ktoré sa zvýšilo v priebehu roka 2010 so spätnou platnosťou od 01.01.2010, nešpecifikovanie hrubých porušení NZ, rozdielne stanovenie ceny celkového nájomného a súčtu jednotlivých štvrťročných splátok a doplatkov, neuvedenie dátumu podpisu NZ. V troch KZ nebol dohodnutý termín splatnosti kúpnych cien, čo nebolo v súlade s príslušnými

uzneseniami obecného zastupiteľstva a mohlo viesť k rozporom medzi zmluvnými stranami. V týchto prípadoch nebol dodržaný Občiansky zákonník.

Jednou NZ obec Skalité podľa zákona o nájme prenajala spolu s nebytovými priestormi aj pozemky, pričom vyššie uvedený zákon sa vzťahuje na nebytové priestory.

Na základe 12 NZ obec Skalité preniesla povinnosť zabezpečiť smetné nádoby na nájomcov, čím porušila zákon o odpadoch, podľa ktorého obec je povinná zabezpečiť zberné nádoby a náklady na činnosti nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi hradíť z miestneho poplatku podľa osobitného predpisu.

Žiadna zo skontrolovaných NZ vrátane ich dodatkov nebola overená predbežnou finančnou kontrolou, čím obec Skalité nepostupovala v súlade so zákonom o finančnej kontrole.

V dvoch prípadoch obec Skalité nesprávne zatriedila príjmy z prenájmu pozemkov medzi príjmy z vlastníctva z prenajatých budov, priestorov a objektov, čím nedodržala rozpočtovú klasifikáciu, a tým zároveň nepostupovala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Vo výrokoch všetkých skontrolovaných stavebných povolení a kolaudačných rozhodnutí obec Skalité neuviedla, že tieto rozhodnutia boli vydané okrem stavebného zákona aj podľa zákona o správnom konaní.

Deväť rozhodnutí vydaných v stavebnom, resp. kolaudačnom konaní obec Skalité vydala pred zaplatením správneho poplatku za ich vydanie, čím nepostupovala v súlade so zákonom o správnych poplatkoch.

V dvoch prípadoch obec Skalité ako stavebný úrad nevydala rozhodnutie o zastavení konania z dôvodu nepredloženia požadovaných dokladov v určených lehotách, čím nepostupovala v súlade so stavebným zákonom.

V piatich prípadoch obec Skalité nedodržala 30-dňovú lehotu na vydanie rozhodnutí v stavebnom alebo kolaudačnom konaní od začatia konania a o predĺžení lehoty na rozhodnutie účastníkov konaní neupovedomila. V dvoch prípadoch bolo stavebné povolenie doručené manželským párom v jednej obálke, pričom jeho prevzatie potvrdil len jeden z manželov. Dodatočné stavebné povolenie prevzala za jednu účastníčku konania osoba, ktorá na to nemala splnomocnenie. Jednému z účastníkov konania obec nedoručila stavebné povolenie doporučené do vlastných rúk. V týchto prípadoch obec Skalité nedodržala zákon o správnom konaní.

V rozhodnutí o uložení pokuty obec Skalité neuložila osobe, ktorá spáchala priestupok, povinnosť uhradiť trovy konania vo výške 16,00 eur, ale len vo výške 5,00 eur, čím konala v rozpore s vyhláškou Ministerstva vnútra SR, ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov konania o priestupku.

V troch prípadoch žiadatelia o udelenie individuálnej licencie na prevádzkovanie výherných hracích prístrojov nepredložili obci Skalité všetky doklady potrebné na udelenie individuálnej licencie a napriek tomu im obec udelila individuálne licencie na prevádzkovanie výherných prístrojov. Jedno rozhodnutie o udelení individuálnej licencie na prevádzkovanie výherných prístrojov obec Skalité nevydala do 15 pracovných dňoch od podania úplnej žiadosti o udelenie individuálnej licencie. V týchto prípadoch obec Skalité nepostupovala v súlade so zákonom o hazardných hrách.

5. Výkon kontroly miestnych daní a vnútorný kontrolný systém

Obec Skalité v kontrolovanom období roka 2010 nevykonávala miestne zisťovania ani daňové kontroly v zmysle zákona o správe daní. Kontroly vykonané hlavnou kontrolórkou v roku 2010 na základe polročných plánov schválených obecným zastupiteľstvom boli ukončené záznamom. Žiadna z realizovaných kontrol nebola zameraná na kontrolu príjmov z miestnych daní, kontrolu dodržiavania ustanovení zákona o miestnych daniach a VZN.

Zhrnutie

Kontrolou plnenia príjmov ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie podľa hlavných kategórií v obci Skalité bol zistený nesúlad niektorých ustanovení VZN so zákonom o miestnych daniach. Verejné priestranstvá, na ktoré bola uvalená daň za užívanie verejného priestranstva, neboli bližšie konkretizované. Vo VZN obec Skalité neurčila bližšie podrobnosti k dani za ubytovanie, dani za predajné automaty a dani za nevýherné hracie prístroje. Obec nestanovila vznik a zánik poplatkovej povinnosti k miestnemu poplatku za komunálne odpady.

V prípade neúplných alebo chybných DP obec Skalité nevyzvala daňové subjekty na ich doplnenie a opravu. Skontrolované PV neobsahovali formu podania opravného prostriedku. V jednom prípade obec neopravila nesprávne použitú sadzbu dane pri výpočte dane za trafostanicu a vyrubila nižšiu daň v rozpore so VZN. V štyroch prípadoch obec nezdôvodnila vyrubenie odlišnej výšky dane, ako boli uvedené v DP. V jednom prípade bola daň z nehnuteľností vyrubená subjektu, ktorý nebol daňovníkom podľa zákona o miestnych daniach. Vo všetkých daňových konaniach obec používala dve rovnaké čísla konaní.

Pri vymáhaní nedoplatkov na dani z nehnuteľností obec Skalité v preverených prípadoch nedostatočne využila všetky právne prostriedky na vymoženie svojich oprávnených záujmov. Šiestim daňovým dlžníkom vôbec nezaslala výzvy na zaplatenie nedoplatkov. Obec nezriadila záložné práva ani nezisťovala podmienky na začatie daňového exekučného konania. Nevyrubila ani sankčné úroky za nezaplatenie daní v určených termínoch splatnosti, pričom v štyroch prípadoch právo vyrubiť sankčný úrok už zaniklo.

V dvoch NZ a ôsmich KZ neboli dohodnuté sankcie za porušenie zmluvných podmienok zo strany nájomcu alebo kupujúceho. V prípade úhrad nájomného po termíne splatnosti obec nájomníkom neuložila dohodnutú zmluvnú pokutu, čím nechránila svoje oprávnené záujmy. Niektoré NZ a KZ obsahovali ustanovenia, ktoré mohli viesť k rozporom medzi zmluvnými stranami. V 12 prípadoch obec Skalité preniesla na nájomníkov povinnosť zabezpečiť si na vlastné náklady smetné nádoby na komunálny odpad. V jednom prípade obec prenajala pozemky podľa zákona o nájme. Žiadna zo skontrolovaných nájomných zmlúv nebola overená predbežnou finančnou kontrolou. Všetky skontrolované rozhodnutia na úseku stavebného poriadku boli vydané pred zaplatením správneho poplatku za ich vydanie. V piatich prípadoch bolo stavebné povolenie, resp. kolaudačné rozhodnutie vydané po viac ako 30 dňoch od podania žiadosti, pričom účastníci konania neboli upovedomení o predĺžení lehoty na rozhodnutie. Jedno stavebné povolenie obec nedoručila účastníkovi konania doporučené do vlastných rúk. Za priestupkové konanie o uložení pokuty obec uložila povinnosť zaplatiť nižšie trovy konania ako určoval príslušný všeobecne záväzný právny predpis.

Obec Skalité v kontrolovanom období roka 2010 nevykonávala miestne zisťovania ani daňové kontroly v zmysle príslušných ustanovení zákona o správe daní. Kontrolu miestnych daní nevykonala ani hlavná kontrolórka obce.